

1963-64. També a Eivissa: «monte roturado, serna», PzCabr. i bastantes finques anotades amb aquest nom: al N. dels Cubells; a Sta. Gertrudis de Fruitera em donen de una *ròta* la definició «un terreny més o menys alt, que fa un *penjai*, que ve en barda, però es conrea, si bé ja és en el límit del que no es cultiva» (1963); com a topònim menor és adotzenat a tot Eivissa: Puig de Ses *ròtas* a St. Josep de Sa Talaia; *vènda de Ses ròtas*, una de les divisions del terme de Corona (1963) etcètera.

Pere Vidal, a propòsit d'un doc. de 1315, que porta «loco vocato a les Rotes», diu que és un indret de prop de mar i no lluny de Cornellà del Bèrcol, «appelé las Routas» (RLR xxx, 268. 269).

En Apèndix altres descendents del ll. RŪPTUS 'romput' (*rot* adj. DECat VII, 432b67 ss.), especialment *rot* 'herniat': «Torre del Tio *ròt*» a Sta. Pola (xxxvi, 128. 6). *Ròt*, poblet prop de Tuixén, anotat Casac. a Padrinàs (1920). *Mont-rot*, a Castellar de la Ribera (xlvi). La *Penya Rota*, a Llíber (m. 55).

La *Retura*, sengles pdes. rurals a Alcalà de la Jovada, Agres, Benasau, Benifallim, Quatretondeta. També a Sella (xxxv, 103.6), Tibi (xxxv, 193.13, 05 × 30); i Torre de les Maçanes; i en plural *Les Retures*, a Benillup i Castells de Castells. Pertot pronunciat *retúra*,²⁵ -es, però els papers municipals de Sella i de Torre Maçanes l'anomenen *Rotura*, que és la forma etimològica (dissimilada en *retura*), *Les Retures*, a Margalida (xxxiv, 135.23), Benifaió (xxxv, 37.1) i Confrides (xxxv, 34.1, 26 × 42).

En fi: La *Ratolina*, pda. munt. a l'Alt Flamicell (te. Espui) (xxxvii, 147.6), pot ser resultat de dissimilació de *roturina* diminutiu del mateix.

Rotacans, V. *Rodacans*, s. v. *Roda-* (compostos de³⁵ *rodar*) *Rotana*, V. vol. I, 244 *Rotari*, *Roter*, -eros, V. *Raó* i *Ratera*

ROTGERS

Poblet menor en el Berguedà, terme de Borredà, del NP germànic HROTHGA(I)R que ha donat el nostre conegut NP Roger, en la terminació del qual es confongueren en romànic les arrels -GAIR i -GAR(W)-⁴⁵ totes dues molt productives (195 + 109 noms), cf. Först., 601, i Aebischer, *Onom.*, § 10.

Rotlan, V. *Roglà*

La ROTLLADA

Gran i antic mas a les muntanyes de Collsacabra, te. L'Esquirol, més amunt de *Can Toni Gros*, en la gran vall que hi ha entre aquest poblet i els cingles de Cabrera (*la rullàda*, 1924, exc. 25; CATorras, *Pir. Cat.*, vol. *Olot*). *Rotllada*, derivat de *rotllo* (DECat VII, 380a54), en el sentit de 'rodal o tros de país' que tenen *rotllo* i *rogle* en moltes comarques (378a60, b32,⁶⁰

379b8-20, 381a54 ss.); cf. «una roglada entre dos barrancs» al Pallars (382b22).

5 RÒTOVA

Poble de l'Horta de Gandia, 8 k. al SO. d'aquesta ciutat.

PRON. LOCAL: A Rafelguaraf, un inf. rústic deia¹⁰ *ròteva*, l'altre *ròtova* (xxxii, 162.15), id. *ròteva* a Llutxent (xxxii, 191.24, 196.27); *ròtiva* a Almiserà, Castellonet, Palma, i repetidament en l'enq. del poble mateix, 1962 (xxxii, 172.15, 173.10, 174.2, 186.8). Cobla tòpica: «En Milamar, Demús, Piles / l'Almoina i Beniarjó, / Rafelcofer i Potries, / *Ròtiva*, Palma i Ador, / està la flor de les xiques» (SGuarner, *P. Val. parlen...*, p. 151).

MENC. ANT. Ja figura en el *Rept.* (Bof., 467), i com alq. de *Borró* (veg. art., supra), p. 471,6, donada el 1248 a una dotzena de pobladors perquè s'hi repartissin 4 joves de regadiu, i tres de secà als altres sengles; el prior del monestir de St. Jeroni de Cotalba, al qual pertanyé, hi posà un sacerdot, obligat a predicar als nous cristians d'Almiserà i Castellonet; a Ròtova en canvi cristians vells, amb 16 cases en temps del Beato; a l'església de Ròtova ha anat el retaule construït per a Cotalba el 1579 (SSiv., p. 372). «*Rotova*» amb 30 cristians vells obedients a un vassall del Duc de Gandia, a. 1609 (Reglà, p. 11).

³⁰ ETIM. àr. *rutba*, de l'arrel *rtb* 'ser sòlid, afermar', fecunda i de l'àrab comú i hispànic (amb diverses accs. «portio, ordo, assignare, asserere»). La més apropiada per a un NL seria 'peatge' «pedagium», també en *RMa*). *Ròtova* es troba a l'arrencada del gran camí que des de Gandia duu a Xàtiva, i bifurcat cap a Albaida, també es podria pensar en la que va pendre en el cast. ant. *rodva* «impuesto que se paga por los ganados» (Steiger, *Contr.*, 108; cf. DECH, s. v. *rebato*). Aquesta, però, ve d'una arrel parònima diferent *rbt*.⁴⁰ Altrament és enganyós el paral·lelisme amb la terminació de *L'Énova* (JANUA) i dels NLL pre-romans en -UA, amb els quals pensa ajuntar-los M-Lübke (*Hom. Mz. Pi.*, 1925, I, 65).

Més versemblant seria ajuntar-hi *Rodovà*, Francesc i Miquel ~, moriscos a. 1591, puix que vivien a Gandia (C. Barceló, *Shark al-And.* I, 1984, 66): doncs, de *rutbāni*, dual de *rutba*?; almenys hi deu haver influència (o confluència) d'aquest; però sembla que es tracta sobretot d'un altre parònim, de l'arrel *rdy*, que ha donat bastants NPP a Aràbia (Hess, 25) i a Algèria precisament amb la terminació que cerquem: *Redyān*, *Redyānī*, *Redyāniya* (GGAlg.). D'aquí ve també «Casera *Reduan*», te. Cocentina (xxxiv, 21.18). Com a cognom, *Raduà* s'ha estès molt, fins al Princ., però fou d'immigrants valencians d'aquí; certament, també *Redován*, el poble xurro, 8 k. al NE. d'Oriola, i el llinatge àrab dels *Reduanes* de les històries granadines.

Rotura, apè. a *Rota* *Rotxa* (DECat VII, 359b25-36) *Roudor*, V. *Rodors* i cf. *Riudor*